

Til:	Instituttstyret
Fra:	Instituttleder
Sakstype:	Diskusjonssak
Saksnr:	42/16
ePhorte:	
Møtedato:	30. november 2016
Notatdato:	17. november 2016
Saksbehandler:	Fangen/Schwab/Petersen

Bakgrunn for saken

Ledelsen mottar jevnlig henvendelser fra våre egne postdoktorer eller forskere som ønsker institusjonell forankring hos ISS i forbindelse med søknader om eksternt finansierte prosjekter. Avgjørelser tatt av ledelsen på søknadstidspunktet skaper forpliktelser ved eventuell prosjektinnvilgelse, enten i form av midlertidig tilsetting for søkeren, som for eksempel en forskerstilling, eller (som ikke er blitt praktisert så langt) i fast førsteamanuensisstilling. Det er ikke hensiktsmessig å behandle enhver forespørsel i styret, og det er derfor ønskelig med en diskusjon av hva som skal ligge til grunn for vurderinger foretatt av ledelsen.

Det er etablert en praksis for vurderinger av midlertidige stillinger av typen rekrutteringsstillinger (stipendiatstillinger og postdoktorstillinger), andre stillinger på åremål (f.eks. professor II-stillinger) og midlertidig administrative stillinger og disse holdes derfor utenom diskusjonen.

Søknader fra stipendiater eller tidligere stipendiater

Etter bortfall av NFRs ordning for individuelle postdoktorstipendiater, vil henvendelser fra nåværende eller tidligere stipendiater dreie seg om [NFRs ordninger for mobilitetsstipend](#). Dette er et treårig stipend, der de to første av de tre årene skal tilbringes ved en utenlandsk institusjon.

Et slikt stipend er derfor ikke like enkelt å forlenge med et fjerde år som innebærer 25% undervisning, i og med at stipendiaten vil være borte fra instituttet i store deler av perioden. Vi bør likevel vurdere om vi skal åpne opp for slike søknader, som et alternativ til postdoktorstillinger som ikke lenger kan fås annet enn gjennom at de inkluderes i større prosjektsøknader, eller gjennom de få åpent utlyste postdoktorstillingene vi har (instituttet har kun én måltallstilling som post doc).

Søknader fra postdoktorer

Postdoktorer på den annen side, henvender seg med ønske om å søke Unge forskertalenter, Forskerprosjekter, samt søknader til EU (for eksempel ERC Starting Grant). Denne listen er trolig ikke dekkende, ettersom landskapet for forskningsfinansiering er dynamisk og i konstant endring. Argumentene knyttet til å godkjenne eller ikke godkjenne søknader fra postdoktorer kan være litt ulike for hver av ordningene, derfor diskuterer vi hver av dem separat under.

Diskusjonen avgrenses til spørsmålet om individuelle søknader som ved innvilgelse utløser midlertidig tilsetning som forsker (som regel SKO 1009 *SJEKK*) eller som førsteamanuensis.

Midlertidighet

Spørsmålet om midlertidighet melder seg som et av de viktigste temaene i denne diskusjonen. ISS er bevisst sine forpliktelser som arbeidsgiver. Til tross for at bortfall av eksternfinansiering gir inntil videre grunnlag for oppsigelse og/eller legger til rette for at den midlertidige automatisk fratrer sin stilling etter kontraktens utløp, er det en viss risiko for at midlertidige forskerstillinger utløser utvidet stillingsvern på lik linje med fast ansettelse.

På den annen side ønsker vi å åpne for en diskusjon om ikke vi kun bør åpne for søknad på stipender som henger såpass høyt, at vi like gjerne kan ansette den som lykkes med sin søknad i fast stilling som førsteamanuensis. Da unngår vi å støtte opp under enda mer utstrakt bruk av midlertidighet.

Økonomi

Nettobidraget som genereres av eksterne prosjekter er en svært viktig inntekt for ISS som demper effekten av merforbruk av basisbevilgningen. Et klart råd fra økonomirådgiver er at kutt i basisbevilgningen kan motvirkes med å øke nettobidraget fra eksternfinansierte prosjekter (ved at det enkelte prosjektet gjøres mer lønnsomt, ved at det satses på færre, men større prosjekter, eller ved økt søkning til EU).

NFRs individuelle postdoktorordning har vært økonomisk lønnsom for ISS ettersom vi har huset flere postdoktorer under denne ordningen. Bortfall av denne ordningen vil merkes og det er et økonomisk insentiv i å støtte søknader til NFRs mobilitetsstipend som et alternativ til postdoktorstipendene. Et ERC-prosjekt vil være enda mer lønnsomt fordi det i tillegg gir RBO-midler (resultatinsentiver).

Personalpolitiske hensyn, karriereveier

Å støtte søknader til Unge forskertalenter, samt søknader til EU, kan forstås som en karrieremulighet for unge forskere. Det er samtidig ikke gitt at slike søknader må forankres ved ISS, og betydningen av erfaringer gjort ved andre institusjoner, instituttsektoren og i utlandet skal ikke undervurderes.

Vi ønsker at styret tar stilling til om vi kun skal åpne for søknader som har svært lav innvilgelsesprosent, og således like gjerne ansette kandidaten i fast stilling, eller om vi også skal åpne for eksempel Unge forskertalenter som har en langt høyere innvilgelsesprosent, men da kun tilsette midlertidig.

Hvem kan søke og med hvilken administrativt støtte?

Søkere kan være forskere som på søknadstidspunkt er i en midlertidig rekrutteringsstilling ved ISS, samt individer uten tilsetningsstatus ved ISS på søketidspunktet.

- Skal det skilles mellom «interne» (definert som ansatt ved ISS på søkertidspunkt) og «eksterne» søkere?
- Skal de som nylig har vært tilsatt ved ISS behandles på lik linje med interne?
- Skal vi ha et sett kriterier som gjør at vi kun åpner for søknader fra de unge forskerne som har vist seg lovende, for eksempel gjennom antall publikasjoner siste fem eller ti år, evt. type publiseringskanal pluss andre former for utmerkelser (priser o.l.)?

Dersom alle interne postdoktorer får søke, samt mange eksterne, kan det føre til svært stor ekstra belastning på forskningsrådgiver. Det kan være grunn til å ha et sett kriterier for hvem som får søke, men kriteriene må være transparente og rettferdige.

Det er i ISS sin interesse, og et ufravikelig krav, at alle søknader kvalitetssikres av forskningsadministrasjonen før innsendelse. Gitt et minimum av støtte, kan det derfor være ønskelig å avgrense utvidet administrativt støtte til noen søkere, men ikke andre.

Hvilken finansieringskilder kan det søkes om?

Tabell 1 viser innvilgelsesprosent for de mest aktuelle finansieringskilder de tre siste årene.

Hvilken vekt skal innvilgelsesprosent gis i vurdering av potensielle søknader?

Skal betydningen av innvilgelsesprosent vektet annerledes for «interne» og «eksterne» søknader?

Volum

Det er ikke utenkelig at antall søknader, og kvaliteten på disse, varierer fra år til år. Skal vurderingskriteriene være absolutte? Hvis ikke, hvordan skal en fleksibel tilnærming, som tar hensyn til antall eksisterende forskerstillinger, instituttets økonomi og behov for nettobidrag, kontorkabal, mm, håndteres?

Kvalitetsvurderinger

Kvalitetsvurderinger kan sies å foretas av innvilgende instans (NFR eller EU), men er det behov for en vurdering av søkerens meritter og prosjektets kvalitet ut over de mer mekanistiske kriteriene som er nevnt over (som for eksempel vekting av status som interne vs. eksterne og innvilgelsesprosent)? Når kan og skal svaret være «nei»?

Dagens forskningsadministrative ordning tilsier at alle ansatte må «søke om å søke». Ledelsen tar da stilling til prosjektets faglige profil, prosjektets lønnsomhet, ønsket mengde frikjøp med blick på undervisningskabal og eventuelle midlertidige stillinger. I søknadstypen som diskuteres her vil også varighet til den midlertidige stillingen måtte vurderes som risikomoment, evt. må det vurderes om det å få innvilget prosjektet henger så høyt at vi like godt kan tilby fast stilling med det samme. Når det gjelder ERC-søknader, er det så få i Norge som har klart å oppnå dette, at man kan med rimelighet hevde at det er like vanskelig som å få en åpent utlyst fast stilling.

Forslag til løsning

Vi foreslår at vi etablerer et sett kriterier for hvem som får søke, og at interne og eksterne søkere vurderes ut fra de samme kriteriene. Kriteriene for å få lov til å søke må imidlertid være strenge. F.eks.: Det må være publisert jevnt de siste fem år (med unntak av tid i permisjon) og publikasjonene må holde høy kvalitet / være publisert i gode publiseringskanaler, helst internasjonalt. Priser og andre utmerkelser kan også spille positivt inn.

Vi åpner kun for søknader der den unge forskeren selv søker med eget prosjekt, det å få være med på en søknad som en fast ansatt ved instituttet søker om, åpnes ikke for, annet enn som før med stipendiat- og postdoktorstillinger.

Vi åpner for Unge forskertalenter der søkeren (hvis prosjektet innvilges) ansattes i midlertidig stilling som forsker, og ERC, der søkeren ansettes i fast førsteamanuensistilling. Begrunnelsen for dette skillet er at det er langt enklere å få innvilget en søknad til unge forskertalenter enn til ERC.

Tabell 1: Innvilgelsesprosent

FRIHUMSAM 2016

Søknadskategori	Totalt		Kvinner		Menn	
	Antall	%	Antall	%	Antall	%
Forskerprosjekt	21	14	9	14	12	14
Unge forskertalenter	12	17	6	22	6	14
Mobilitetsstipend	4	9	3	11	1	5
Totalt	37	14	18	15	19	13

FRIHUMSAM 2015

Søknadskategori	Totalt	
	Antall	%
Forskerprosjekt	18	11
Unge forskertalenter	10	19
Pers. postdoktorstip.	9	12
Mobilitetsstipend	4	27
Totalt	41	14

FRIHUMSAM 2014

Søknadskategori	Totalt	
	Antall	%
Forskerprosjekt	12	6
Unge forskertalenter	5	6
Pers. postdoktorstip.	6	6
Totalt	23	6

ERC Starting Grant 2007 - 2016

ERC Success rates

ERC Call	Applications received	Of which			
		Evaluated	Funded	Success rates (%)	Norwegian host institution
Starting Grant 2007	9,167	8,787	299	3.4	1
Starting Grant 2009	2,503	2,392	245	10.2	1
Starting Grant 2010	2,873	2,767	436	15.8	2
Starting Grant 2011	4,080	4,005	486	12.1	5
Starting Grant 2012	4,741	4,652	566	12.2	4
Starting Grant 2013	3,329	3,266	300	9.2	4
Starting Grant 2014	3,273	3,204	375	11.7	6
Starting Grant 2015	2,920	2,862	349	12.2	1
Starting Grant 2016	2,935	2,887	325	11.3	3
TOTAL StG	35,821	34,822	3,381	9.7	27

Aktuelle utlysninger

NFR: Mobilitetsstipend

- For forskere tidlig i karrieren.

- Du kan være prosjektleder for en søknad hvis det er mindre enn seks år siden disputasdato (for godkjent doktorgrad). Du må ha levert avhandlingen innen 1. november det året du søker og ha godkjent doktorgrad før prosjektstart.
- Du kan søke om lønnsmidler til egen stilling og driftsmidler (forbruksmateriell, reiser, konferanseavgift, leie/bruk av utstyr, analyser etc.).
- Prosjektperiode: tre år – to år i utlandet og ett år i Norge.
- En norsk institusjon har arbeidsgiveransvaret i hele perioden.

NFR: Unge forskertalenter

- For forskere tidlig i karrieren.
- Du kan være prosjektleder for en søknad hvis det er minst to år og mindre enn åtte år siden disputasdato (for godkjent doktorgrad).
- Prosjektlederen må være yngre enn 40 år ved søknadsfristen.
- Søknadsbeløp: 4-8 millioner kroner.
- Prosjektperiode: 3-4 år.

ERC Starting Grant

- [ERC starting grant](#) er for kandidater med 2-7 års erfaring etter PhD
- Må kunne dokumentere lovende publiseringspraksis
- Tilsetting enten der kandidaten allerede er ansatt eller ved annen forskningsinstitusjon
- Opptil 1,5 millioner Euro
- Varighet inntil fem år
- Vurderingskriterier: Forskerens «excellence» og kvalitet på søknaden

EU: Marie-Curie:

- [Marie Curie-stipend](#) gis etter PhD eller minst fire års erfaring som forsker
- Det er et krav om mobilitet over landegrensene. For oss vil det derfor være mest aktuelt å åpne for søkere fra andre land for å komme til Norge
- Stipendet varer 1-2 år for europeiske stipend og 2-3 år for globale stipend

Katrine Fangen
instituttleder

Inger-Lise Schwab
kontorsjef

Dette dokumentet er godkjent elektronisk ved UiO og er derfor ikke signert.

Saksbehandler:
Inger-Lise Schwab
+4722855255, i.l.schwab@sosgeo.uio.no